

Posamezna številka 6 vinarjev
 „JUTRO“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 3. zjutraj, ob ponedeljkih ob 10. dopoldne. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1.20, z dostavljanjem na dom K 1.50; s pošto celoletno K 20.—, polletno K 10.—, četrletno K 5.—, mesečno K 1.70. Za inozemstvo celoletno K 30.—.
 Telefon številka 303.

JUTRO

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

Posamezna številka 6 vinarjev
 Uredništvo in upravnistvo je v Franciškanski ulici 8. Dopisi se pošiljajo uredništvu, naročnina upravnistvu. Neizplačana pisma se ne sprejemajo, rokopisi ne vračajo. Za oglase se plača: peti vsta 1b v, četrta, poslana in zahvale vsta 3b v. Pri večkratnem oglaševanju popust. Za odgovor je priložiti znambo.
 Telefon številka 303.

Dr. Ivan Tavčar.

Danes obhaja dr. Ivan Tavčar svojo šestdesetnico. To je vesel jubilej, ki bi se ga moral cel slovenski narod z radostjo spominjati. Toda pri nas niso razmere, kakor drugod, in so ravno oni možje, ki so stali in stojijo v prvih vrstah med bojevniki za kulturo in napredek svojega naroda, izpostavljeni najhujšim napadom klerikalne protireformacije.

In tako se zgodi, da so imena naših najboljših možov po zaslugi klerikalnega časopisja v narodu sovražena in zaničevana. Toda Ovid je imel prav, ko je rekel, da strele najbolj udarjajo v najvišje vrhove. Zato ni čuda, da je velika večina klerikalnih strel letela na vzvišeno osebo našega jubilarja, kajti dr. Tavčar je stal cela tri zadnja desetletja na čelu naprednega gibanja na Slovenskem in je stal v najhujših bojih proti naraščajočemu klerikalizmu. Ako se ga danes torej z radostjo in hvaležnostjo ne bo spominjal cel slovenski narod — in če bodo v srcih političnih nasprotnikov ostajale zavistne in nečedne misli — smo prepričani, da se ga s tem večjim spoštovanjem in radostjo spominjajo vsi pristaši napredne misli, vsi prijatelji slovenske kulture in vsi oni, ki znajo prav in nepristransko ceniti njegovo literarno, politično in narodno delo.

Dr. Ivan Tavčar obhaja svojo šestdesetnico kot slovenski pisatelj, kot slovenski pravnik in kot slovenski politik. Bil je državni in deželni poslanec, in je bil dolgo časa ljubljanski podžupan. Danes je deželni poslanec, deželni odbornik, občinski svetovalec, odbornik „Slov. Matice“ in raznih drugih društev, član raznih narodnih društev po svojem stališču pa gotovo ena najmarkantnejših osebnosti v našem sedanjem javnem in političnem življenju.

Ime dr. Ivana Tavčarja ni znano le v mejah naše ožje domovine, ampak ga poznajo dobro tudi naši narodni nasprotniki na jugu in severu, poznajo ga pa tudi naši južni in severni slovenski bratje, saj je bil dr. Tavčar od svojih mladih let pa do današnjega jubileja značajan, odločen in neustrašen bojevnik za narodno, napredno in slovansko idejo.

Dr. Ivan Tavčar je rojen v Poljanah, v slikoviti poljski dolini. S svojo raznoličnostjo in slikovitostjo je vplivala ta lepa pokrajina na umetniške duše: iz nje so prišli naši najboljši slikarji Subici in med modernimi Grohar, s svojo zgodovino in romantiko, s starimi cerkvami in gradovi pa je ta dolina vplivala v mladih letih na dr. Tavčarja; ki je postal pisatelj zgodovinskih in romantičnih povesti. Dr. Tavčar je po svoji naruri pristen Poljanec z vsemi dobrimi in slabimi stranmi, njegova močnatost, odkritost in neupogljivost spominja nas na pristni gorenjski značaj. V tem je ostal dr. Tavčar sam sebi zvest do današnjega dne in ga vse izpremen-

ljive razmere časov niso izpremenile. Kot deček je prišel dr. Tavčar na šole v Ljubljano, kjer se je v njem kmalu oglasila pisateljska žila. Ko je prišel na Dunaj, se je pridružil Stritarjevemu krogu in je postal sodrudi pri „Dunajskem Zvonu“. Pod imenom Leon Emil je začel pričevati tam svoje povesti, ki so bile zajete iz gorenjskega kmečkega življenja. Dr. Tavčar je dobro poznal svojo ožjo domovino in nje prebivalce in je v svojih povestih ovekoval marsikak originalen tip onih skritih poljskih vasij. Ko je prenehal „Dunajski Zvon“ je pristopil dr. Tavčar k ustanovitvi „Ljubljanskega Zvona“, ki se je pod uredništvom Josipa Jurčiča osnoval 1. 1880. v Ljubljani. Ostal mu je do danes zvest sodrudi in je v njem priobčil svoje najlepše leposlovne dela: Mrtva srca, Vita vitae meae, Iz naših gor in še v zadnjih letih smo imeli priliko čitati njegov krasen historičen roman: „Izza kongresa“, ki je pokazal, da je v dr. Tavčarju še danes sveža pisateljska sila. L. 1885. je dr. Tavčar skupno z Ivanom Hribarjem ustanovil nov slovenski ilustrirani leposlovi list „Slovan“, ki je izhajal nekaj let in je obogatil našo novo literaturo. V njem je izšel roman Janez Solnce in druge daljši povesti. Dr. Tavčar je tudi kot pisatelj pokazal svoje odločno napredno mišljenje in je v krepkih stavih slikal razne srednjeveške navade. Sočasne razmere pa so mu ponudile snovi tudi za satiro „4000“, ki je povsod pri nas dobro znana in je ena najboljših satir na klerikalizem. Danes imamo 5 zvezkov njegovih zbranih spisov, ki delajo čast naši novi literaturi.

Dr. Tavčar pa ni ostal kot pisatelj samo pri povestih, ampak je kmalu spoznal, da je treba dati ljudstvu tudi drugih knjig. Kot dober jurist je hotel podati narodu dobro knjigo o pravnih zadevah in je napisal obširno delo „Slovenski pravnik“, ki je v snopiščih izhajal v Mohorjevi družbi in tako postal last celega naroda. Takrat so morebiti naši ljudje premalo vedeli ceniti to delo, danes pa je ta debela knjiga dober pripomoček vsakemu gospodarju, ki se hoče informirati v pravnih zadevah. Tako je dr. Tavčar kot pisatelj vršil svojo dolžnost in si je s svojimi deli postavil najlepši spomenik.

V začetku osemdesetih let je prišel dr. Tavčar v Ljubljano kot mlad lep mož, imel je že znano ime kot pisatelj in govornik. Ljubljana je takrat postala središče vse mlade slovenske generacije, ki je imela nalogo, da dovrši delo, ki je bilo začrtano na narodnih taborih. Gromovniki in govorniki, ki so deset let preje na taborih navduševali narod za združeno Slovenijo in narodne pravice, so že deloma obmolknili deloma so počivali po trudopolnem delu. Naloga nove generacije je bila voditi narod naprej v narodnem in naprednem duhu: z napredkom k svobodi! Nasproti starim vse za vero domcesarjevem je sprejela nova generacija geslo: vse za napredek, svobodo in prosveto! Kulturni

in narodni delavci so se zbirali v raznih narodnih društvih, pisatelji in slovesniki okoli „Ljubljanskega Zvona“, politiki okoli „Slovenskega Naroda“. Uspehi so bili očitni, delavcev vedno več. Leta 1882. je padla Ljubljana, ki je imela do tega časa nemški občinski svet. Slovenska stvar je dobro napredovala. Med prvimi vrstami kulturnih slovenskih delavcev te dobe najdemo dr. Ivana Tavčarja kot pisatelja, kot politika, kot društvenika in govornika. Leta 1884. je bil dr. Tavčar izvoljen v ljubljanski občinski svet, v katerem se je začelo delo za slovensko Ljubljano.

Toda slovenski napredek ni dal spati ljudem, ki jim besede kakor so kultura, napredek, svoboda, niso bile nikdar pri srcu. Leta 1882. je začel Mahnič izdajati list „Rimski katolik“, v katerem je začel zbirati klerikalne sile. V dolgih filozofskih člankih je nastopil Mahnič proti narodnosti, proti

Dr. Ivan Tavčar
 rojen 28. avgusta 1851.
 (Po Subičevi sliki.)

napredku, proti kulturi in je začel napadati naše pisatelje: Stritarja, Gregorčiča, Aškercu in celo mlado napredno generacijo. Stara duhovščina je bila še narodna in ni odobrvala tega boja — med tem pa se je že začela organizirati klerikalna stranka okoli „Slovenca“.

Ni še bil končan boj z narodnimi nasprotniki, niso se bile izpolnile obljube taborov, ni se že okrepila mlada slovenska sila, že je nastal boj v domačih vrstah — klerikalizem je začel boj proti slovenskemu napredku. Razvel se je hud boj, ki ga bojujemo še danes.

Dr. Ivan Tavčar je stopil takoj med voditelje narodno-naprednih bojevnikov proti klerikalizmu — in ostal je do danes v prvih vrstah narodno-napredne stranke. Postal je deželni in državni poslanec in je imel priliko na shodih in v zbornicah — da je z od-

ločno in krepko voljo zastopal slovensko napredno misel. V Ljubljani je kot podžupan zvesto stal ob strani svojega prijatelja, župana Ivana Hribarja, na čele pa je kot duhovit govornik zavračal z velikim uspehom klerikalno politiko. Hud je bil ta čas boj, ko so mnogi od prejšnjih sobojnikov prestopili na nasprotno stran in je narod pod pritiskom duhovščine bolj in bolj padal v klerikalno oblast.

Dr. Tavčar je stal v teh bojih nemajomno in tako vodi tudi sedaj boj za ono stranko, ki ji je ostal zvest od njenega začetka.

Dr. Tavčar je bil kot politik in poslanec delaven in vreden mož. Še danes se ga s spoštovanjem spominjajo v dunajskih parlamentarnih krogih.

Dr. Tavčar je brez dvoma eden najboljših slovenskih govornikov, kar smo jih kdaj imeli. Njegovi govori bodo še poznim rodovom v spomin na naše boje in mogli bodo v njih občudovati dovornost, pikrost, sarkazem, duhovitost, krepko besedo in izrazito prepričevalnost.

Zaradi svoje doslednosti uživa dr. Tavčar pri vseh, tudi pri svojih političnih nasprotnikih zasluženno spoštovanje. Tudi razni napadi od nasprotnih strani mu ne vemo dobre volje. Prepričan je o svojem in brani svoje, kakor mu to velevala prepričanje. V tem ga včasih ne motijo, niti novotarije ki jih prinese čas seboj.

Pri nas imamo malo jubilejev, saj malo mož vztraja do konca v težkih bojih. Dr. Tavčar je vztrajal in vztraja. Zato zasluži, da se spominjamo njegovega jubileja, ki nudi nam zanimiv pregled v našo polpreteklo dobo.

Želimo dr. Tavčarju, da doživi po tem jubileju še mnogo lepih dni. Njegov narod se ga bo z radostjo spominjal in bo vrdno vedel ceniti njegovo delo.

Iz slovenskih krajev.

Iz Trsta. Resna beseda ob resnem času. Zadnje ljudsko štetje in volitve v državni zbor so naše Lahe tako konsternirale, da so bili začasno kar iz sebe radi našega napredka. Toda kmalu so se izpametovali in videči, da imajo še dovolj potujčevalnic so začeli odpirati nove. A tudi od teh si menda ne prerokujejo posebne koristi, ker je naše ljudstvo bolj zavedno kot nekdanj. Kaj tedaj storiti? Zmislili so si import Trentinskih Italijanov v Trst in zdi se, da je to ravnotako velika nevarnost za naš razvoj, kakor so razne potujčevalnice. Kako naj se mi Slovenci postavimo temu v bran? Velika naloga čaka tu slovenske trgovce. Pri vseh naročilih naj si bo še pri tako zagriženih laških tržkah, naj se isti poslužujejo izključno slovenskega jezika, ne pa kot

je večinoma navada, da se naši trgovci poslužujejo tujega jezika v tako spačeni formi, da se na to po tržkah vse posmejuje. Naj navedem en izmed: Neki trgovec z južnim sadjem je na vsaki dopisnici, ki jo je napisal, napravil laški (!) naslov, zato seveda, da se malo pobaha. Ali groza! Čujte kako se je glasil! Cenjena Senora A. B. trgovina in agrumi e derate via... telefon Nr. telegrami A. B. Trieste. Ni li to takoj kolobocija, da imajo Lahii prav, če nas zmerjajo s ščavi, ko se sami tako zaničujemo? In takih slučajev je sto in sto vsaki dan. Koliko naših ljudi bi dobilo dobre slušbe, ko bi bili naši trgovci bolj za vedni. Tako ne sme več dalje. Čujem, da se sestavi v Trstu neki odbor, ki bo zbiral take cvetke in postavil vse take značajne trgovce na sramotni oder. Nihče naj si ne domišluje, da bo s svojim pačenjem bolje postrežen, ravno nasprotno. Pred takim neznačajnejšem nimajo nobenega respektu. Slovenec biti bodi Slovencu ponos. Posebno pa moramo to zahtevati od zunanjih bratov, katerih ne tlači sovrag tako kakor nas. Še nekaj. V Trstu bi si marsikateri slovenski trgovec lahko napravil dobro pozicijo, žal je menda med nami premalo podjetnosti. Zakaj bi ne imeli svoje slovenske knjižarne? Res imamo knjižarno, katere gospodar je Hrvat, ali Hrvati iz banovine so za nas vsaj za doleden čas politične ničle. Več slovenskih brivcev bi lahko imelo lepo bodočnost. Seveda vsak, ki hoče v Trstu kaj začeti, bi moral vsaj za silo znati laško. In lekarne nimamo nobene. V mestu bi najmanj 2—3 lahko uspevale, a v Skednju, Rojanu, Barkovljah, Sv. Ivanu in celo na Opčinah se moramo služiti pri ljudeh, ki mrzijo naš jezik, a ne tako naše krone. Na delo torej vsi, ki vam je mar obstanek našega naroda na tej važni točki. Prosim cenjene slov. časopise, naj ta dopis v narodnem interesu ponatisnejo.

Tržaški trgovci.

Iz Vrhnike. Naše klerikalce, ki se dele v: Mulley-Gruppe in Vovko-Gruppe, skrbijo, kje bodo dobili župana, ker to čast dosedanj in drugi treznjeji izmed njih iz lahko umevnih razlogov hvaležno odklanjajo. Menda res ne marajo panduriti Vovkotu in Mulleyu. Zadnje upanje jim je Markovec iz Verda, kateri sebe vendar le toliko pozna, da ve za svojo nesposobnost in za velike in težavne naloge, ki čakajo zdaj Vrhniko. Ne vemo, koga potrdijo, ker je med njimi res skoraj nemogoče dobiti brezporojno poslušnega župana kar ob kratkem. Tudi se sliši, da bi Muley rad županil, a ne upa razodeti te svoje srčne želje, ker se mu zdi, da bi bilo preveč vpitja, da bi on, notoričen zagrižen Nemec, z obilico slovanske krvi, županil slovenski Vrhniki. Nam se zdi, da bo vsak vrhniški žu-

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice.

Rez. zaklad nad 500.000 kron. Stanje hranilnih vlog 20 milijonov kron
 Obrestuje hranilne vloge po čistih 4 1/2 % brez odbitka rentnega davka.

LISTEK.

MICHEL ZEVACO:

Ljubimca beneška.

In slehernega teh vzklikov je zapečatil tucat poljubov.
 — Kuga naj vas podavi in poduši, se je kregal Peter Aretino. Ali mislite, da mi je prijetno poslušati take želje, vražje babnice, ko sem pravkar ušel najstrašnejši nevarnosti!
 — Dragec ubogi!
 — Toliko sovražnikov ima!
 — Kajpada, saj mu pravim zmerom, da je preveč predrzen!
 — Oh, povejte nam, kaj se vam je zgodilo! so povzele v zboru.
 — Naj bo; sedite in bodite pridne, je dodal Aretino, ki si je našel novo čašo burgundca, nedvomno zato, da si poostri spomin.
 Radovedne, drhteče in srborite so sedele okrog njega.
 — Vrag naj me vzame, je izpregovoril Aretino, in kri naj mi izteče kakor tole vino, ako lažem le za pičico in če nisem ušel najstrašnejši nevarnosti, ki jo more prestati človek, ako je eden sam proti desetim!
 — Proti desetim!
 — Morda nisem dobro štel; prav mogoče je, da jih je bilo dvajset.
 — Oh, ti lopovi!
 — Saj niso bili lopovi, je odgovoril Aretino prostodušno. Drugače bi ne bila taka zasluga, da sem jih pognal v beg.
 — Nemara beriči?
 — Ne lunice* moje, ne, radovednice male. Toda poslušajte me, povem vam vse od konca do kraja, ab ovo, kakor priporoča eden izmed mojih kolegov, Horacij po imenu.
 — Ali še gospod Horacij tudi pesmi? je vprašala Margareta.

* Neznano je, zakaj je bila ta beseda Aretinu tako simpatična; rabil jo je neprestano.

— Pisal jih je; a zdaj je že mrtev. Toda vrtno se k moji zadevi. Vedite, da me je nocoj prav posebno odlikovala slavna krasotica, ki ji pristaja ime Imperija. kakor solnčni žarki pristajajo majskemu nebu. Tak dajte mir, zgage, ne delajte se ljubosumnih, ali ne veste, kako dobro vam visim v srcu? Torej — počasčen po očitni naklonjenosti te dame, ki me je dvakrat preprosila, da sem ponovil svojo veličastno pesnitev o visoki umetnosti ljubezni, nisem obračal pozornosti na par odličnih gospodov, ki so se čutili po moji navzočnosti potisnjene v ozadje in — lahko rečem — docela zasenčene. Nič nisem opazil, kako so kovali v kotu bogve kakšne naklepe... Kaj je? Ali ni nekdo potkal na velika vrata?

— Ne, ne, dragi gospod, pomirite se.
 — Eh, pri trebihu moje matere! Ali se mi je treba pomiriti? Torej, okrog ene po polnoči sem se poslovil, čuteč se trudnega; prišlo mi je na um, da bi se vrnil peš.

— Kolika nepredvidnost!
 — Kaj še! Godile so se mu že drugačne reči; napotil sem se v največji skrbnosti proti domu, ko naenkrat... zdaj pa res nekdo trka!

— Ah, ne, samo neko pohištvo je počilo.
 — Tudi meni se je zdelo tako. Naenkrat pravim, zagledam v temi kakih trideset oborožencev, med katerimi spoznam tiste ljubosumneže z veselice. Obkolili so me z vseh strani; kroginkrog mene je kar štrlelo bodal in mečev.

Kaj storim?
 Aretino je zdajci vstal, potegnil z veliko gesto svoj rapir in se postavil v nastop.

— Urno kakor blisk izderem meč, pariram terco, pariram kvarto, bodem, sekam in voltiram, moj meč žvižga semintja... tako da je čez deset minut vseh mojih štirideset nasprotnikov bežalo na vse strani.

Med tem pripovedovanjem se je boril Aretin kakor z nevidnimi napadalci in igral vso svojo povest široko mahaje z mečem ter dvigal s tako besnostjo, da so občudujoče Aretinke kar zijale, ko so ga gledale in poslušale. Kajti dobri Peter, ki ga ni bilo sram, priznati svojo strahopetnost možu, kakršen je bil Roland, je hotel veljati pred njimi, ki jih je imenoval svoje

lunice, na vsak način za velikanskega junaka. To je bila njegova slabost. Kateri veliki mož pa nima slabosti.

Ko je bila njegova povest končana, je nenadoma umolknil, uprl ost svojega rapirja na konec desnega čevlja in skromno sprejel ovacijo, ki so mu jo priredile navdušene Aretinke.

Ena izmed njih je napolnila mojstrstvo čašo in mu jo ponudila.

Aretin je segel po čaši in jo nastavil na usta.

Toda njegove ustnice se še niso bile dobro dotaknile kozarčevega roba, ko se je začul močan udarec ob velika vrata palače.

Prepričan, da je Imperija poslala za njim preganjalce, je Aretino prebledel kakor mrlič; čaša se mu je jela tresti v roki, rapir mu je padel po tleh. Sedel je in zajecjal:

— Saj sem vam pravil, zlomki babji, da razbijajo po vratih. Glejte, da nihče ne odpre! Ah, seme ve malopridne, ve torej hočete, da me ubijo!

V tem trenutku je vstopil Aretinov telesni sluga.

— Ne predrzite mi odpreti, falot, je zakričal prestrašeni pesnik.

— Gospod... ko sem pa že odprl... Prestrašene aretinke, prepričane, da zdajci udre v palačo tistih slavni štirideset napadalcev, so srčale v svoje čumnate kakor roj gosi in se pozapirle vanje.

Aretino je bil bolj mrtev nego živ.

Njegova prevzvišenost Bembo je zunaj, je naposled izpregovoril sluga s tihim glasom.

— Bembo?... Ali je to gotovo?

— Popolnoma gotovo.

— Pa je sam?

— Ne; ženska je z njim... Aretino je vstal in zagrmel:

— Trikrat norec, česa pa čakaš, da mu ne odpreš! Ti bojazljivec ničvredni, s palico te bom po ustih; ali ti nisem rekel, da teči in odpi...
 Ne jezite se nad možem, mojster Aretino, je dejal neki glas izza lakajevnega hrpta. Storil je točno, da ni mogel hitreje.

(Dolje.)

pan lahko polizal ta med z župan-
skega stolca in bo še rekel, da je
ta med grenek, zato je pa res čudno,
da se vtikajo taki ljudje, ki jih toliko
razumejo kot medved na harmo-
niko, in odvajajo od občinske uprave
može, ki so sposobnejši in delavnejši.
— Pripomnimo še, da naši napred-
njaki plačujejo dve tretjini davka,
ostalo tretjino klerikalci, izmed bodo-
čih odbornikov pa njih večina — no-
benega davka in da se sicer dobro
razumejo napredni in klerikalni ve-
ljaki, ker sleherni dan skupaj taraki-
rajo. Saj „napredujemo“! (Kdo pravi,
da ne? Op. ured.)

DNEVNE VESTI

**Hrvaški katoliški shod v Lju-
bljani!** Splitski „Dan“ predlaga, naj
se povodom klerikalnega mladinskega
tabora v Ljubljani, ki se kakor znano
radi predstojajo velikanske blamaže
ni mogel vršiti letos, a se vrši baje
prihodnje leto — vrši obenem tudi II.
hrvaški katoliški shod v Ljubljani. Pa
ne bo nič kruha s te moke.

Izselniško vprašanje v Avstriji.
To hibo imajo navadna avstrijska
uradna poročila o izseljenem gi-
banju, da ljudstvu namečejo samo
nekaj suhih števil in da nikdar ne
podajo globoko začetane socialne slike
o tem modernem preseljevanju na-
rodov. Tako govori zadnje, pred dnevi
objavljeno uradno poročilo samo o
izseljevanju preko Trsta v letu 1910.
Tega leta se je iz Trsta odpeljalo
21,104 oseb v tujino in vrnilo 10,088
oseb. Avstrijska država torej že tu
šteje izgubo 11,016 parov delavnih
rokov. V Severno Ameriko se je izselilo
tekmo lanskega leta 14,932 oseb, v
Južno Ameriko pa 9,264. V zadnjih
dveh letih je opaziti pojav, da znatno
od leta do leta pada število izseljen-
cev v Severno Ameriko, a da narašča
izseljevanje v Južno Ameriko. Vzrok
tem pojavom: poostrenje priseljenjskih
predpisov in gospodarska kriza v Ze-
dinjenih državah. Za izseljevanje v
Južno Ameriko, posebno v Argentino,
se pa dela velika reklama, ker ta
država rabi sedaj veliko število polje-
delskih delavcev za obdelovanje ob-
širnih farm in za čuvanje goveje ži-
vine. Tudi napreduje v južnih državah
industrija, ki išče na svetovnem trgu
svežih močij. Od leta 1909 do 1910 je
število izseljencev v Severni Ameriki
padlo za 1,088, ono Južno Ameriko pa
se je pomnožilo za 713. V avstrijskih
deželah le neznatno pojema izselje-
niško gibanje, nasprotno pa zadobiva
to gibanje vedno obširnejše dimenzije
v anektiranih deželah v Bosni in Her-
cegovini. Preteklo leto se je izselilo
samo v Zedinjene države 1,185 Bo-
šnjakov, leta 1909 pa 595, torej znaša
prirastek celih 100 odstotkov.

Sapo so jim zaprli. „Slovenec“
je draginjsko vprašanje popolnoma
zmešalo glavo. Klerikalci ne vedo, na
kak način bi skušali ljudstvo še pre-
slepiti! Zmanjkalo jim je materijala.
Zapili so si sami usta. Z velikanskim
pompom so pozivljali naprednjake,
naj radi draginje zvišajo svojim de-
lavcem plače. Pri tem pa so svoje so-
mišljenike nehote opomnili na dejstvo,
da bodo sčasoma v resnici morali s
tem računati. Danes je namreč že vsa-
kemu znano, da bolj umazanih trgov-
cev in obrtnikov ni, kakor so naši
klerikalci. In to je popolnoma naravno.
Klerikalci so se še vedno skušali na
škodo delavcev obogatiti. Najslabše
so v Ljubljani ravno plačani uslužbenci
klerikalcev. Kadar se gre za mavho,
takrat vedno utihne klerikalna lju-
bezen do ljudstva.

Zmerom hujše. Kakor poroča so-
botni „Slovenec“, je celovsko okrajno

okrajno glavarstvo prepovedalo ne-
deljski zlet tržiškega Orla v Podlublju.
To dejstvo je dalo „Slovenec“ povod,
da zopet stoka o zatiranem slovenskem
narodu na Koroskem in vehementno
napada korosko in osrednjo dunajsko
vlado. Pravi, da slišimo gori z Dunaja
dan na dan sladka zagotavljanja in
pripravevalne dokaze o pravicolju-
bnosti avstrijske vlade in nje široke
ljubezni do vseh narodov, na Koroskem
pa vihti deželna oblast bič nad ko-
roski Slovenci. Res ne vemo, kaj
naj bi na take hinavske bedarije od-
govorili. Na eni strani drve naši kle-
rikalci čez drn in trn za dunajsko
vlado, na drugi strani jo pa zopet na-
padajo. Gospodje, raje molčite, čemu
se neki jezite! Ali ste v resnici še
vedno tako neumni, da mislite, da bo
nemška dunajska vlada podpirala in
brnila koroske Slovence. Naravnost
smešno pa se nam zdi, če grozi „Slo-
venec“, da bo treba na Dunaju proti
koroski vladi resno zaropotati. Kleri-
kalne tiče na Dunaju preveč dobro
poznajo, da bi imeli kak strah pred
njimi. Ministrom je dobro znano, kako
se tem ljudem hitro zamaše usta. Če
bi bili koroski Slovenci našim kleri-
kalcem v resnici kaj pri srcu, bi lahko
že davno obračunali z vlado. Toda
dejstva nas uče in so morda tudi ko-
roske Slovence že podučila, da nimajo
od klerikalcev ničesar pričakovati. Ko-
roski Slovenci se imajo edino drju.
Susteršiču zahvaliti, da imajo v parla-
mentu samo enega zastopnika, kaj
pričujejo torej od njih. Čudno pa
se nam zdi, da „Slovenec“ zadnjič
niti z besedo ni omenil, da je koroska
vlada prepovedala borovolskim So-
kolom nositi društveno obleko. To je
dovolj jasen dokaz, da so „Sloven-
ceve“ čevkarije sama hinavščina. Njega
jezi le-to, ker se je tržiškim Orlom
pripetil mal malar.

Do sapa je prišel šele v soboto
brumni „Slovenec“ zaradi našega
članka, v katerem smo se pečali z
njegovim draginjskim uvodnikom od
četrtka. Nič mu ni prav, da smo po-
udarili, da morajo, če se bodo plače
uslužbencem zvišale, to storiti ravnat-
sko klerikalni gospodje! Ampak to
niti ni glavna stvar, da se samo plače
zvišajo, akoravno priznamo, da se
morajo zvišati. Kajti draginja s tem
ne bo odpravljena! Meso, moka, pre-
mog itd. ne bo nič ceneje — raje še
dražje. Vse povišanje plač bi šlo v
velekapitalistične žepke — kjer pa se-
veda klerikalni kapitalistični žepi ni-
kakor niso izvzeti. „Slovenec“ je ta-
del naše petkove novice vedoma in
nalašč popolnoma prezrl, ker mu ni
čisto nič po godu. Stej ko prej le-
žati na naših klerikalcih
očitek, da so škodljivci
ljudskih koristi, ker so do-
sledno zoper vsako akcijo,
ki bi olajšala draginjo, ker
so zavezniki velekapita-
listov.

Družba sv. Cirila in Metoda je
prejela nov „kamen“ 200 K, ki jej ga
je poslala C. M. podružnica v Mirnu
kot venec blagopokojni gđ. Nataliji
Jakilovi. To pokroviteljstvo bo de-
časten in trajen spomenik plemeniti,
nepozabni rodoljubki. Hvala! — V
Pulju je zbrala 18. avgusta vesela
družba slovenskih mornarjev 9 K 20 v
za C. M. družbo. Imenovana biti noče,
ali nadejamo se, da jo doseže naša
tu zabeležena zahvala. — Na odhodni
večer okrajnega sodnika g. O. Deva v
Škofji Loki 18. avgusta nabral je med
svojimi znanci in prijatelji g. Ivan
Tratnik, sodni oficijant, 8 K 66 v za
C. M. družbo. Hvala!

**Slovensko pevsko društvo „Pod-
breška lira“** v Podbrezjah priredi v
nedeljo dne 3. septembra t. l. veselico
v prostori g. Pavlina. Polovica čistega
dohodka je namenjena v društveno

korist, polovica pa za našo dično
šolsko družbo sv. Cirila in Metoda.
Spored je sledeči: „Trije tički“, burka
v dveh dejanjih; Slavljanska, moški
zbor, Slovenska dežela in Mladost ni,
mešana zbor. Dalje: Kegljanje na do-
bitke, šaljiva pošta in prosta zabava.
Vstopnina: Sedeži 1 K, II. vrsta 60 v,
stojišče 40 v. Otroci plačajo polovico.
Začetek polu 4. uri popoldne. Komur
je za prosveto našega kmečkega ljud-
stva in za blagor obmejnih bratov naj
nas poseti!

Na ljubljanskem trgu. Vredno je
sprehoditi se zjutraj po ljubljanskem
trgu, ko kupujejo ljubljanske gospo-
dinje vsakdanje življenske potrebščine.
Zanimivo je to posebno sedaj, ko
draginja narašča vsaki dan in sicer
prav občutno in doživijo ljubljanske
gospodinje v tem oziru vsako jutro
novo prijetno presenečenje. Prodajalke
se izgovarjajo — kolikor se jim to
namreč sploh vidi potrebno — na
sušo. Res je, suša je bila velika in
ako so letos poljedelski pridelki malo
dražji kot druga leta, je to popolnoma
umljivo, ali tako dragi kot so, vendar
ne bi smeli biti, ker s sedanjimi ce-
nami se ljubljancem naravnost odira
in sicer brezobzirno, nekrščansko odira
— posledica klerikalnega hujkanja v
okolici proti Ljubljani. „Pocrkali“ bi
vsi, ako bi vam mi ne nosili življens-
kih potrebščin“, te besede, ki jih
izgovarjajo „katoliške“ prodajalke, se
slišijo v enomer in ljubljanske gos-
podinje si ne upajo več niti prigo-
varjati oduševljenim cenam, ker se bo-
jijo, da jih ne bi „katoliška“ proda-
jalka nahučala s takimi in enakimi
„prijaznimi“ dokazi za opravičenost
odduševljen cen... Take strovnosti na
ljubljanskem trgu še ni bilo, kot letos
in ako bo šlo tako naprej, bodo mo-
rale ljubljanske gospodinje najprej
lepo in ponižno prositi, da bi mogle
dobiti za svoj denar na ljubljanskem
trgu življenske potrebščine.

Stavka cestnih železničarjev v
Trstu končana. V soboto okoli po-
noči so imeli stavkujoči cestni želez-
ničarji v Trstu zborovanje, na katerem
so sprejeli pogoje ravnateljstva cestne
železnice. Vodstvo je radi tega izdalo
poziv, naj v nedeljo zjutraj vsi delavci
odidejo zopet na delo. Tako so včeraj
zjutraj po Trstu že zopet vozili elek-
trični vozovi, kar je vzbudilo med ob-
činstvom veliko veselje.

Dr. Ivan Tavčar praznuje danes
v svojem ožjem krogu na Visokem
svoj 60. rojstni dan. Na mnoga leta!
— Ivan Hribar praznuje svojo šest-
desetletnico 19. septembra.

Novo berčenje. Nikjer na svetu
ni toliko cerkva, kakor na Kranjskem.
Ampak ne mislite zato, ker je ljudstvo
„globoko verno“, temveč zato, da
imajo farji kje delati politiko. Zda-
beračijo spet za neko cerkev „Lurške
matere božje“ v Rajhenburgu — se-
veda samo okoli neumnih Slovencev.
Koliko so že naberačili in koliko še
bodo, tega ne vemo. Vemo pa toliko,
da je tepec, kdor je dal le en fidek.
Katoliška cerkev je tako bogata da
sedi na milijardah — pa naj ji ubogi
naš kmet ali delavec, ki se mu včasih
slabeje godi nego rejnemu fajmo-
štvemu psu, še daje za zidanje novih
nepotrebnih cerkev? Vsak vinar za
tako stvar je proč vržen. Pa še kako
vsiplivjo so gospodje! Svojo beračijo
posiljajo celo ljudem, ki so znani kot
notorični naprednjaki, in kar s poštno
položnico, na kateri se bere na prvem
mestu nemški napis „Pfarramt Reichen-
burg“ na drugem pa šele slovenski.
Kajti Rajhenburg leži tam daleč nekje
na Nemškem, kamor se le poredkoma
izgubi kak Slovenec.

Tifus na vojaških vajah. Kakor
čujemo, se je z vojaških vaj moralo
vrniti več vojakov, ki so oboleli za
tifusom. Baje so se pojavili pri neka-

terih tudi znaki griže. Garnizijska bol-
nica v Ljubljani je prenapolnjena.
Vojaške oblasti naj bi se vendar malo
bolj pobrigale za take slučaje in od-
povedale vaje, ker se tifus med vo-
jaštvom lahko epidemično razširi.

Ogenj v cerkvi. Včeraj zjutraj
je nastal v božjepotniški cerkvi Pre-
lez (?) pri Slovenski Bistrici na Spod.
Štajerskem nenadoma ogenj. Ljudje
imajo tamkaj navado, cerkev na ta
dan okrasiti s cveticami in raznimi
drugimi okraski. Med mašo se je na
glavnem altarju nenadoma užgal neki
šopek. Ogenj se je hitro razširil, tako
da je bil ves altar v dimu. Božjepot-
nikov se je polastila velika panika.
Ljudstvo je drvelo iz cerkve in klicalo
na pomoč. Posebno obupane so bile
ženske in otroci. Le z velikim napor-
om in trudom se je posrečilo navzo-
čim moškim ogenj udušiti in božje-
potnike pomiriti. V gneči je bilo tudi
več oseb lahko ranjenih. Glavni altar
je precej poškodovan. Sicer se pa ni
zgodila nobena hujša nesreča.

Zopet požar. V soboto zvečer je
začelo goreti v Besnici na Gorenjskem.
Pogorelo je največjemu posestniku
vse, hiša in gospodarska poslopja.
Z velikim trudom se je posrečilo ogenj
pravočasno omejiti.

Nogometna tekma v Kranju, ki
se je vršila včeraj popoldne, je izpadla
za ljubljansko moštvo 2 : 5. Kranjsko
moštvo je bilo sestavljeno iz
domaćih igralcev in nekaterih zunanjih,
ljubljanska „Ilija“ je nastopila z no-
vimi dobro izvežbanimi člani. Vsed
tega se je namesto tekme vršil prav-
zaprav le meeting med obema mo-
štvi, ker je kranjsko moštvo bilo pri-
pravljeno igrati le proti prejšnjemu
moštvu „Ilije“. Kljub temu je izpadla
igra kot najlepša tekma in je napra-
vila na gledalce najlepši vtis. Sodnik
je bil g. dr. Berce. Takoj izpočetka sta
se izkazali moštvi kot približno enaki
in se dolgo ni moglo reči kateremu
moštvu bo pripadla zmaga. Prva po-
lovica je izpadla ugodno za kranjsko
moštvo 2 : 1. V drugi polovici pa je
začela „Ilija“ bolj in bolj pritiskati
in je dosegla nadaljnje uspehe. Poznalo
se je pač pri obeh moštvi, da sta
sestavljeni, ker je bilo v formi malo
sigurnosti. Zeleti je, da se taka tekma
med domačimi moštvi kmalu ponovi
v Ljubljani. Občinstva se je zbralo
razmeroma mnogo. Živahnost med gle-
dalci je kazala, da z velikim zama-
njem zasledujejo igro. Upati je, da bo
nogometna igra pridobila po naših
mestih več in več zanimanja in da bo
imela še lepo bodočnost.

**O poglavju naše narodne malo-
marnosti.** Poroča se nam: Lepo idejo
vsebuje uvoden članek v Vašem ce-
njenem listu od 26. t. m., ponatisnjen
po „Slov. Trg. Vest.“, poziv, da bi naši
trgovci zahtevali, da nemški veletržci
in tovarnarji z njimi le slovensko do-
pisujejo. Res, mnogim bi se odprla pot
do dobrega kruha, Nemcem bi pa im-
ponirala zavednost slovenskega odje-
malca. Je pa še druga ledina, ki se
m o r a orati, nemške zavarovalne. Naj
se nikdo ne izgovarja s tem, da imamo
lastne zavarovalne, katerih naj se
ljudstvo oprime. Dejstvo je, da je
mnogo nemških zavarovalnic, ki „de-
lujejo“ po našem ozemlju, katerih se
ne bo iztrebilo, dokler se bodo ljudje
zavarovali proti posledicam raznih
nezgod in uim. So panoge, katere le
nemške družbe negujejo, kakor zava-
rovanje zoper nezgode, zavarovanje

konj itd. Družbe, ki imajo svoja glavna
zastopstva v Ljubljani, se več ali manj
poslužujejo slovenskega poslovanja;
one pa, ki imajo le po manjših trgih
in mestih svoje krajevne zastopnike,
poslužujejo s temi in ti z družbami le
nemško. In ta nemščina zastopnikov!
V posmeh so ti „vrli“ Slovenci druž-
bam, katerim dajejo letno stotisočake!
Kolikokrat se mi potoži ta ali oni slo-
venski zavarovalni uradnik, dosti jih
itak ni, ker se jih ne potrebuje —
kako malo zavedni so slovenski zava-
rovanci, pa bodisi kmet, rokodelac ali
inteligent. Castnih izjem je le malo!
Izgostavljajo se le nemške police —
slovenske so bele vrane —, nemški
plačilni pozivi se razpošiljajo, odvetnik
pošlje nemški opomin, — sploh le
nemško. Celotno odvetniki se dobijo na
Kranjskem (!) — mislim Slovence —
ki se z nemškimi dopisi obračajo na
zavarovalne n. pr. glede vinkulacijskih
izjav itd. Sramotno. Celotno v Ljubljani
ima neka „Fonciere“ zastopnika, ki
niti slovenskega ne razume. Ta nadle-
guje ljubljanske in okolišanske zava-
rovance z nemškimi dopisovanjem. V
Ribnici ima imenovana zavarovalna
baje nemčurskega zastopnika, nekega
Ricolija; tjekaj prihajajo le nemške
police, kakor se mi je povedalo. So
pa res malo zavedni dotičniki iz rib-
niškega okoliša. Tudi pri tej panogi
je kruha za Slovence in Slovenke.
Vsak zavarovane naj na ponudbi za-
bilježi, da zahteva le slovensko polico
in slovensko poslovanje. Pa še nekaj:
vsakdo, kogar agent nemške družbe
zavaruje, naj zahteva, da da agent za
„Družbo C. M.“, ako znaša prvoletna
zavarovalnina 20 kron in več, 5%, od
zavarovanj proti ognju, 10% prvoletne
premijske od zavarovanj proti nezgodam
(agent zasluži do 60% prvoletne pre-
mijske, pa tudi še več), od življenskih
zavarovanj pa 1/3%. Posebno inteli-
gentje naj bi to uvaževali, s čimer bi
imela „C. M. d.“ lepe stalne letne
dohodke.

Avtomobilske vožnje prevzema
Pavel Stele, Rimska cesta 19.

Pri kopanju utonil. 16 letni Franc
Rebolj iz Vrbljani pri Ljubljani se je
šel v soboto popoldne kopat v Ižico.
Pri kopanju je nenadoma zašel v trav-
nato goščavo, ki se mu je tako ovilo
okoli nog, da se ni mogel rešiti. V
obup je pričel klicati na pomoč, toda
k nesreči ni nihče slišal njegovega
vpitja. Fant se je med tem vedno bolj
pogrezal in končno zgubil pod vodo.
Ker ga ni bilo dolgo doma, se je nje-
govemu gospodarju Alojziju Krizmanu
zdelo vsa stvar sumljiva. Odsel je ta-
koj proti Ižici, kjer je našel Franca
Rebolja mrtvega v vodi. Ponesrečenec
je stoji utonil. Odpeljali so ga takoj
v mrtvašnico k Sv. Kristofu. Franc
Rebolj je ostavil zelo revne starše, ki
so prišli vsled izgube edinega sina v
še večjo bedo in nadlogo.

Čudna „mati božja“.

V petrogradskem predmestju Ohta
živi že več let neka ženska, ki se zove
Darja Smyrnov. Ta Darja Smyrnov je
še vedno lepa ženska. Ločila se je od
svojege moža, ter pridržala tudi
otroke, katere je imela z njim. Tedaj
so začeli zanjo težki časi. Medtem se
je spoznala z nekim trgovcem po
imenu Obrihov. Oba sta si zmisli-
la,

**Naročajte, ponu-
dite, zahtevajte
in pijte samo**

Tolstovršsko slatino

ki je edina slovenska ter najboljša zdravilna in namizna kislava voda. Od vsakega zaboja plača
podjetje v narodne namene 20 vinarjev, kamor naročnik določi. Naslov: Tolstovršsko slatino,
pošta Guštanj, Korosko, kjer je tudi gostilna, letovišče in prenočišče. Svoji k svojim!

MAJI LISTEK.

E. RUBIN.

Navadna drama...

Mestna slika.
(Dalje.)

Zavil je iz ulice v ulico in sam
nis ni vedel, kaj išče. Za vsakim
oplom se je hitro ozrl meneč, da se
prikaže Magda za ogrom; a ni je
bilo.

Hodil je že od jutra in si hotel
počiti, češ: delal sem neprestano,
smem si počiti, tudi jaz sem človek.
In bilo ga je sram, da hodi po mestu,
kakor postopač. Spomnil se je hlapca,
ki ga je pretepel in se je razjezil
nanj, ker mu je lagal neumnosti.
Spomnil se je, da živi Magda v oni
hiši in jo je hotel rešiti. Bal se je, da
bi ji ne nagajali. Prišel je mimo
usnjarske prodajalne. Slišal je gospo-
darja, ki je tožil sosedu, da nima
hlapca, in da mora sam nakladati in
najemati postreščka. Petruša je hotel
stopiti tja, da bi rekel, vzemite me,
rad bi delal... A hotel si je počiti
in šel dalje.

Opoldne je videl na trgu ženo,
ki je z dvema otrokoma prinesla ju-
žno mozo, ki je delal tam kot maltar.

„Poglej, živi in ženo ima“, po-
misli si Petruša in se spomnil na

Magdo, „vsaj doma je svoj gospod
in se zgodi, kakor on hoče.“

Obdalo ga je sladko čuvstvo, ko
je videl, kako sta otroka od obeh
strani objela očeta, mati pa je sedela
poleg njih zamišljena.

Šel je dalje po mestu, zagledal
se je v izložbe, kjer so prodajali ure
in ženske obleke. Vse mu je ugajalo.
Gospodar ga je bil plačal, lahko bi
sedaj kupil Magdi kako darilo. Za vsa
njeno ljubezen ji ni kupil ničesar.
Hotel je vse kupiti, kot otrok na
seminju, kadar dobi denar. Izbral bi ji
bil rad lepo židano ruto, pa bi morda
ne bila lepa, morda bi ji ne ugajala
— in šel je dalje. Kupil bi ji bil
prstan, lepo zlato uro, pa bi morda
bila huda, češ, da razteplje denar. In
zopet je šel. Hotel je iz mesta; že je
prišel do konca predmestja, kjer so
zidali veliko novo hišo in okoli so
sedeli delavci z ženami pri opol-
dnevem počitku. Petruša jih je gledal,
videl je njih obraze in težko mu je
bilo brez dela, brez službe.

„In vendar vsi žive“, si je mislil,
in midva bi ne mogla z Magdo? Dobil
bi stanovanje, čeprav slabo in ceno,
služil bi jaz, ona bi služila.

Hotel je iti iz mesta ven, kamor
se hodi gospoda izprehajati, a Petruša
se je spomnil, da mora Magda biti v
mestu in zdelo se mu je grdo, da on
postaja, a ona mora delati. Očitati si

je začel, da je ni še rešil iz njenega
dela, da jo pusti v rokah tujim ljudem,
da jim je za dekle in čudno se mu je
zdelo, da mu je šele sedaj prišlo na
misel, da bi jo vzel. Sama ne ostane,
eden jo mora vzeti in kdo drug jo
mora vzeti nego on, ker ima njega
rada. Zašumelo mu je po ušesih, da
se je ozrl, kakor da bi mu bil kdo
šepnil na ušesa. Nikogar ni bilo. Kdo
se hodi opoldne sprehajati? Kaka ne-
umnost!... Naslonil se je na kostanj
in gledal v jesenski dan. Kako lep je
bil nekoč večer! Ko bi prišel zvečer
domov, si je mislil, bi si odpočil,
Magda bi mu dala večerje, sedla bi k
njemu in ne bo treba stati na stop-
nicah, da bi ju gledali ljudje. Kako bi
bilo lepo.

„No, ali si truden?“ bi rekla in
bi ga objela, ker bi vedela, da je
truden. „Ali je dobro?“ ga bo vpra-
šala, ko bo jedel. Magda bo dobra
gospodinja. Dobro bo kuhala, postreči
bo znala. Zaprta bodo vrata, okna za-
grnjena, luč bo gorela poltemno kakor
na stopnicah, sama bodeta in nihče ju
ne bo videl, ko bodeta sedela na zofi,
— nekoč jo je videl na prodaj za pet
goldinarjev. Tako je mislil. Zavil je v
mesto in šel naravnost k usnjariju v
službo.

Drugi večer je prišel na stopnice
in povedal Magdi, da je pri usnjariju
v službi, da je služba dobra, da ga

ima usnjari rad. Povedal ji je, da ji je
hotel kupiti židano ruto ali pa zlato
uro. Magda se je začudila.

„Magda“ je rekel potem in uprl
oči v križ.

„Magda, vzela se bodeva.“

„Kaj“ začudila se je Magda in
lučica pred križem je ugasnila, ker je
veter prehudo potegnil.

„Vzela se bodeva. Ti boš gospo-
dinja, jaz bom delal in bova živila.“

Sobico bova imela, zofa si kupim,
kuhala boš in lepo bo življenje...
Magda je gledala v njegove oči,
ki so se v temi čudno svetile in
iskale nečesa s plašnimi pogledi, gle-
dala ga je, držala njegovo roko in
molčala.

„Ali ne misliš, da bi bilo prav?“
je vprašal z resnim glasom.

Ona je še vedno molčala.

„Jaz se bojim Petruša.“

Petruša je bil žalosten. Spustil jo
je iz objema in se prijel z obema
rokama za ograjo in naslonil nanjo
glavo. Misli je, da jo bo razveselil
in ni bil zadovoljen z odgovorom.

Magda je zahtevala. Ni ga hotela
razžaliti. Vrgla se mu je okoli vratu,
poljubila ga je na lice, in mu je še-
petala:

„Petruša, kako si dober, odpusti,
saj bom trpela s teboj, saj bom, kakor
hočeš.“

Petruša se ni gnil; žalosten je

bil, da ni takoj veselo sprejela, kar ji
je bil ponudil.

Magda je pokleknila na stopnice
in ihtela: Moj Bog, moj Bog...

Petruša je pogledal nanjo in jo
prijel za roko.

„Vstani, Magda“, je rekel.

Vstala je in se ga oklenila.

„Kaj ne, Magda, ti me imaš rada,“
je rekel Petruša.

Potrdila mu je s trepetajočim
glasom.

„Saj nisi jezna, Magda?“

„Petruša!“

„Vidim, da me imaš rada, in jaz
imam tebe rad. Če bi bil jaz bogat
in gospod, bi te vzel in ti bi me rada
vzela in srečna bi bila... Ni hotela
usoda, hlapec sem, a tudi tako te bom
vzel. Naj bom hlapec, samo da si ti
gospodinja. Pomisli Magda, kako bo
lepo, ko boš gospodinja; nihče ti ne
bo zapovedoval, storila boš, kot boš
hotela in srečna bodeva. Doma bova
svoja in nihče ne bo gledal naju in
zasledoval in preganjal.“

„Da“, je rekla Magda, „imaš prav.
Jaz bom šla k materi, pa se poročiva
akoj hočeš; jaz sem tvoja.“

Stara žena je prišla po stopnicah
in je godrnjala:

„Luč mora ugasniti, da Bog ne
vidi, kakšen greh se godi prav pred
njim“. In odšla je dalje.

kako bi v predmestju Ohta osnovala podružnico neke sekte, katere člani se mučijo in trpinčijo. Kupčija je bila kmalu v najboljšem teku. Obrihov je imenoval sebe „kralja Davida“, ona je pa avanzirala za „mater božjo“. Parček je kmalu imel zbrano okoli sebe celo dvorjanstvo. Našli so se hitro „apostoli“ in „preroki“, ki so delali propagando za ta „sveti par“. No, „mami božja“ se je kmalu naveličala „kralja Davida“. Zato mu je pobegnila. Čemu bi delila dohodke, ki jih more dobiti tudi sama! A da si ohrani nimbos svetosti, je rekla, da je „kralj David“ odšel po svetu, da moli za grehe ljudi.

Tedaj je šele začela cveteti cela kupčija. „Mami božja ohtanska“ je kmalu postala bogata graščakinja. Danes poseduje celo vrsto hiš in dvorcev, ter živi izredno dobro. V njeni hiši so se vršile verske skupščine s petjem. Ona sama je čitala sv. pismo in ga tolmačila po svoje. Pri tem so jo obdajali „preroki“ in „apostoli“. Med „službo božjo“ so se odigravale vrlo zanimive scene. Ljudje so se začeli premikati v krogu, skakali so in vpili, kakor bi bili obsedeni. Mnoge je zgrabila neka nemurna ekstaza, drugi zopet so se tepli. Na kratko: Šlo je vse križem, bil je pri tej „službi božji“ pravi kaos.

Po „službi božji“ je Darja svoje vernike pozivala na spoved. Moški in ženske so vsaki posebej izpovedovali svoje grehe „materi božji“. Med njo in moškimi so se odigravali strašni nenravni prizori. A za vse je našla na pohotna ženska dokaze in opravičenje v naukih svoje sekte. Ko je moškimi zmešala glave, je zahtevala od njih da zapustijo dom in ženo, ter celo premoženje izročijo njej, „materi božji“.

Celo pohotnost te ženske se je znorelim članom te sekte zdela nekaj svetega. Ženam in moškim je zabranila vsako spolno občevanje. Ona sama pa je imela vse moške svoje sekte. Poživov na poroke in krste verniki niso smeli sprejemati. Pri spovedi so vsi moški verniki, mladi in stari, bili njeni, a tega niso smeli povedati nikomur. Tudi hraniti so se morali verniki strogo po predpisih. O mesu ni bilo niti govora. Zato je pa Darja sama jedla in pila, kakor in kar je mogla.

Medtem so stopili „materi božji“ na rep. Več nasamarjenih njenih sledbenikov je začelo dvomiti v njeno svetost in priobčilo so ta dvom državnemu pravniku. Kolikor se da dosedaj presoditi, je Darja ogoljufala svoje vernike za kakih 60.000 rubljev.

O. BERNATOVIČ
Ljubljana. — Mestni trg. — Ljubljana.
Velikanska zaloga narejenih oblik za gospode, gospe in otroke. Najnižje cene, solidna postrežba.

javljati vsak dan in svetnik je tedaj stvar ovačil policiji. Policijski komisar Bjelin, kateremu je bila stvar poverjena v preiskavo, pa ni imel takega zaupanja v kuharico, kot njen gospodar, osobito ko se je prepiral, da vse okolnosti govore proti njej. Komisar je izvedel, da se žena zelo boji telefona in je sklenil ta njen strah porabiti. Na telefonski aparat v svetnikovi pisarni je dal pritrditi glasno govoreč aparat, s pomočjo katerega se je slišala v sobi vsaka beseda iz telefona brez sluhala. Nekega dne zjutraj je stopila kuharica v sobo. Takoj se je odzval v telefonu teman in bobneč glas: „Nastja Mihajlovna, težko si grešila! Ukradla si dragocenosti in srebro svojemu gospodu!“ Prebledela kuharica je padla na tla in ihtela: „To je glas božji. Vse bom vrnila, vse.“ „Glas božji“ pa je še enkrat ponovil: „Pojdi in povrni!“ Prestrašena kuharica je takoj zbežala k svojemu znanцу, kjer so bile polne kupe dragocenosti in srebra. Tu se je „glas božji“ obnesel.

* **Zlato na bavarških — pokopališčih.** Vsled izdajstva je prišlo bavarsko ministerstvo na sled načrtu, ki ga je zasnoval stari zločinec v goetlingenskih zaporih. Pregovarjal je svoje sojetnike, da se podajo po prestanih kaznih na Bavarsko — po zlato. Na Bavarskem sicer ni zlatih rudnikov, in ne zlatega prodaja; pač pa po vseh velikih mestih javno razstavljajo mrliče po mrtvašnicah. Ponoči so mrtvašnice zaklenjene in pokopališki čuvaji jih stražijo. Če plačajo pol litra — tako je razlagal — skleneš prav lahko prijateljstvo s takim čuvajem, ki te ponoči puste v mrtvašnico. Tam zbiješ bogatim mrličem zlate ploambe iz zob in zlate kronje jim izdereš iz čeljusti. Če pa imajo mrliči popolno zlato zobovje, potem se ne da mnogo napraviti, zakaj žene, ki umirajo mrliče, imajo zmerom seboj stara zobovja iz kavčuka in z njimi nadomeščajo zlata zobovja mrličev.

* **Gliste rešiteljce.** Neverjetno je, ali resnično; gliste so častniku rešile njegovo čast. Nedavno je na rimskem kolodvoru opsoval in oklofutal kavalerijski lajtnant Civerziani svojega slugo, ker mu je prepozno pripeljal konja. Povrh je še ozmerjal priče dogodka, ki so se zgrajale nad sirovim častnikovem postopanjem. Pred vojaškim sodiščem je bila sirovina oproščena, ker se sluga zaušnic ni več spominjal. Sodišče je slugi verjelo, čeprav so se oglasile priče dogodka in četudi je nasproti eni teh prič sluga takoj po raportu izjavil, da so mu vojaški oblastniki svetovali, naj o zaušnicah raje molči. — Bolj trda pa je častniku predla zaradi psov, ki jih je zalučal proti civilistom. Tu so pa častniku priskočile na pomoč — gliste. Nihče drugi kot znani klinik in bivši naučni minister Guido Baccelli je kot izvedenec pred sodiščem izpovedal, da je častnik v usodnem trenutku trpel na glistah. To trpljenje, ki ga dojenčki navadno hrabro prenašajo, pa je šlo oficirju na živce in vojaško sodišče je poročnika kot nerazsodnega oprostilo od krivde in kazni. Tako so navidezno nedolžne živalice rešile stember modernih držav — militarizma. Slava torej glistam! Slava modremu vojaškemu sodišču!

* **Največji vodovod sveta.** V južno-italijanski pokrajini Apuliji se sedaj gradi vodovod, ki bo največji na svetu od rimskih časov dalje. Vodovod bo 212 km dolg in bo prekrboval skoro vso južno Italijo z vodo. Tri provincije, ki imajo dva milijona prebivalcev, bodo lahko vsak dan dobivale po sto litrov vode na posameznika. Poleg tega upajo, da bo še vedno na leto 275 milijonov litrov vode na razpolago za druge namene, predvsem za razna podjetja, ki rabijo električno silo.

* **Opice namesto delavcev.** Na nekem posestvu v Savanni namerava namesto delavcev posestnik uvesti opice. Opazoval je namreč mladega šimpanza, ki je ob pobiranju bombaža pridno delal. Medtem ko so zamorci pridno delali, jih je šimpanz pozorno opazoval. Ko je zapopadel, za kaj gre, je hitro posnemal njihov zgled in je delal za tri zamorce. Neki naravoslovec iz Londona sodi, da bi lahko opice delale, samo predelavci ljudje bi morali biti pridni, da bi opice ne postale lene.

* **Podmorski tunel med Francijo in Anglijo.** Že nekaj let sem se po časopisju in drugod živabno razpravlja o gradnji podmorskega tunela v lamanskem kanalu, ki bi vezal Anglijo s Francijo. Francoški in angleški velekapitalisti upoznavaajo sedaj potrebnost tega tunela iz gospodarskih ozirov. Temu načrtu so bili militarnistični krogi obeh držav od začetka nasprotni, sedaj pa tudi oni pripoznavajo velik pomen tega tunela.

* **Parnik zadel na goro ledu.** Parnik „Columbia“ je zadel na potu v New York na led. Nevarnost je bila velika, da se razruši in potopi. Zadnji trenutek je vozil s polno paro nazaj. Na palubo so padali veliki kosi leda; en mornar je težko ranjen. Ledena

stena je široka kakih 60 m ter dolga četrtil milije.

* **Roparji napadli vlak.** Med Batumom in Tiflisom v Kavkaziji so te dni roparji napadli brzovlak in gostom pokradli vse premoženje. Neko damo, ki se je hotela braniti, so ustrelili. Roparji so po končanem delu takoj izginili.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Ženitovansko darilo princesi Jeleni.
Belgrad, 27. avgusta. Finančni minister bo predložil skupščini posebno predlogo, naj se dovoli princesi Jeleni kot ženitovansko darilo šest milijonov dinarjev.

Atera Hofrichter.
Dunaj, 27. avgusta. Soprog nadporočnika Hofrichterja se namerava ločiti od svojega moža in je že vložila na sodišču tozadevno vlogo.

Velik požar v Mali Aziji.
Smirna, 27. avgusta. V mestu Aidin pri Smirni v Mali Aziji je strašen požar vpepelil nad 1500 hiš, 200 trgovin, 2 mošeji, 3 židovska svetišča in 2 šoli.

Stavka pristaniških delavcev v Lizboni.
Lizbona, 27. avgusta. Stavka pristaniških delavcev zavzema vedno večje dimenzije in postaja vedno bolj nevarna. Prišlo je pa tudi že do precej hudih spopadov s policijo.

Ekspresni vlak trčil s tovornim.
Berlin, 27. avgusta. Berlinski ekspresni vlak je trčil danes v Bukareštu, z nekim tovornim vlakom. Ena oseba je bila na mestu mrtva, 17 pa težko ranjenih.

† Josip Kaufmann.
Praga, 27. avgusta. Danes so pokopali v Pragi urednika Josipa Kaufmanna, ki si je med Čehi pridobil na športnem polju zelo veliko zaslug. Ustanovil je tudi poseben češki športni časopis, obenem pa je bil tudi športni dopisnik praškega lista „Cas“. Kaufmann se je neprestano trudil, da bi ustanovil slovansko nogometno ligo in je v to svrhu odpotoval v Zagreb, Lvov in Brno, kjer se je pogajal tozadevno z različnimi futbolisti klubi.

Eksplodizja v kinematografu.
Pittsburg, 27. avgusta. Danes se je med predstavo v kinematografu pripetila eksplozija. Gledalcev se je polastila velika panika. Vse je drlo k izhodu za silo. Nastala je strahovita gneča, v kateri je našlo smrt okoli 25 žensk in otrok. Mnogo ljudi je bilo težko, oziroma lahko ranjenih.

Fallieresova čestitka predsedniku portugalske republike.
Pariz, 27. avgusta. Predsednik francoske republike Fallieres je novizvoljenemu predsedniku portugalske republike Arriagi k izvolitvi brzojavno čestital. Francija je s tem pripoznala portugalsko republiko.

Poslanik Cambon obolel.
Pariz, 27. avgusta. Francoski poslanik v Berlinu, Cambon, ki vodi, kakor znano, pogajanja glede maroškega vprašanja z nemškim zunanjim ministrom Kiderlen-Wächterjem, je nenadoma obolel. Cambon se nahaja sedaj v Parizu, kjer je dobil od zunanjega ministra de Selvesa nadaljnje instrukcije za pogajanja. Zdravniki so izjavili, da je bolezen zelo neznatna in da bo Cambon lahko še ta teden odpotoval na svoje mesto v Berlin.

Lastnik in glavni urednik Milan Punt.
Odgovorni urednik V. M. Zalar.
Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

Malih oglasi.

Beseda 5 vin. — Za one, ki iščejo službo 4 vin. — Najmanjši znesek 50 vin. — Pismenim vprašanjem je priložiti znakmo 20 vin. — Pri malih oglaših ni nič popusta in se plačujejo vnaprej; zunanji inserenti in znakmah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri večer.

Redka prilika. Mlekarna v dobrem stann se ceno proda. Pojasnila daje J. Aupič, Izlake pri Zagorju ob Savi. 355/3—1

Dva izurjena stolarska pomočnika izučena tudi v mizarstvu sprejme „Stolarna v Sodražici“. 519/8—1

Kupim stare rabljene strelaže za špecerijsko trgovino. Več pove „Prva anončna pisarna“. 517/3—1

Gostilniška oprava se ceno proda. Cascio, Lingarjeva ul. 1. 453/x—1

Hiše, ki se dobro obrestujejo, se prav po ugodnih pogojih prodajo. Polovico kupnine ostane lahko vključeno proti malimi obrestmi. Natančneje se pozive na Vodovodni cesti 26.

Hiša s petimi stanovanji in vrtom v bližini župne cerkve Sv. Petra se iz proste roke proda. Naslov pove „Prva anončna pisarna“.

Išče se družabnik z malo svoto, ki ima veselje do trgovine. Ponudbe na upravo „Jutra“ pod šifro O. C.

D.ček stan dva meseca se odda v oskrbo. Ponudbe z mesečnimi zahtevami na podružnico „Jutra“ v Sp. Šiški. 358/3—1

Kupi se takoj dve špecerijske štelaže

I. cc. 1-90 m dolga, 2-50 m visoka
II. cc. 4 m dolga, 2 m visoka, oboje s pultom vred.

A. KORAČIN, Ljubljana
Rimska cesta št. 16.

Iv. Smrekar v Mokronogu sprejme tako šest čevljarskih pomočnikov za razna dela. Plača po dogovoru.

Lokal primeren za pisarno, če mogoče v bližini šišenske cerkve se išče za takoj. Ponudbe: Podružnica „Jutra“, Spodnja Šiška.

40 let star mož, inteligenten, zmožen v vsakem delu, išče službe
Ponudbe pod „št. 100“ Mokronog.

Ženitna ponudba.
Mlad trgovec v bližini Ljubljane, z dobro vpeljano trgovino se želi radi pomanjkanja znanja seznaniti v svrhu ženitve z gospodično od 18 do 22 let staro in ki ima nekaj premoženja. Le resne ponudbe s sliko pod „Sreča“ na upravnistvo „Jutra“.

Kontorist
vešč slovenskega in nemškega jezika, strojepisja, stenograf, sposoben v vseh pisarniških delih želi takoj vstopiti v službo. Cenjene ponudbe pod „B. R.“ na upravništvo „Jutra“.

Prvi slovenski fotografski atelijê D. Rovšek v Ljubljani
Kolodvorska ulica št. 32 a
Ustanovljen leta 1890.

Edini oblastveno izprašani optik in strokovnjak K. JURMAN
Ljubljana, Šelenburgova ul.
TEODOR KORN
poprej HENRIK KORN
pokrivalce streh in klepar, vpoljalec strelodvodov ter in-
stalater vodovodov ::

LJUBLJANA
Slomškova ul. 3 in 10
Podružnica: Stari trg 9.

Priporoča se p. n. občinstvu za izvrševanje vsakršnih kleparskih del ter pokrivanje streh z angleškim, francoskim in tuzemskim škrljem, z asbest-cementnim škrljem (Eternit) patent Hattela, z izbočeno in ploščato opeko, lesno-cementno in strešno opeko. Vsa stavbinska in galanterijska, kleparska dela v priznani solidni izvršitvi.

Poprave točno in ceno.
Proračuni brezplačno in poštine prosto.

Pozor! Preselitev! Pozor!
FR. P. ZAJEC, Ljubljana.
Velika zaloga pravih švicar. ur, zlatnine, srebrnine, gramofonov, plošč itd.
Tem potom vlijudno naznanjam, da sem preložil svojo trgovino s Starega trga 26 na

Stari trg št. 9

isto popolnoma na novo uredil ter povečal in mi bo mogoče svoje cenjene odjemalce v vsakem oziru v zadovoljivost postreči. — Osobito opozarjam slavno občinstvo, kot prvi in edini slovenski, to obrt upravičeni izvrševati ter oblastveno izprašani optik in strokovnjak na svojo

optični zavod

po najnovejšem sistemu z električnim obratom urejeni.
V zalogi imam vedno najnovejša ščipalnice, očala, tudi Rotenstockove; toplomerje, daljnogled vseh vrst, kakor „Zeiss“, „Goerz“, „Busch“ itd., zrakomere, hydrometre, raznovrstne tehnične za žganje, mleko itd. — Vsa popravila izvršujem v svoji lastni, dobro urejeni delavnici točno in solidno. — Zahvaljujem se za dosedanje mi izkazano zaupanje in prosim, da mi isto ohranite tudi v bodoče.
Z odličnim spoštovanjem
Fr. P. Zajec, Stari trg št. 9.

Čudež ameriške industrije izumljeno je nov
Adirno pero („Maxim,“)
s pisalno pripravo za črnilo in svinčnik.

Ta posebno duhovito sestavljen aparat služi za hitro in gotovo štečevanje in so njegove glavne prednosti ob najprilprostejši uporabi in brezhibnem funkcioniranju: na eni strani veliko razbremenjenje možgan, ker se celo pri zdržema večurnem delu z Maximom ne občut nobeno živčno utrujenje ki se sicer tako pogosto opaža; na drugi strani zanesljivost in velik prihranek na času. Cena enemu komadu z lahko umljivim natančnim navodilom K 10-60 po povzetju, ako se vpošlje denar naprej K 10. Dobiva se pri glavnem zastopstvu Em. Erber, Dunaj II./8., Ennsgrasse št. 12. Iq.

Miši in podgane naredi največjo škodo v kletih in skladiščih.

Te se najhitreje uniči z mojo nanovo od mene iznajdeno uničevalno pasto, ki jo more vsakdo in povsod uporabljati. Cena pasti pol kilograma K 3.—. Izgotavljam tudi najnovejšo in od občinstva kot najboljšo priznane mehanične pasti za miši in pod gane, ki prekosi vse iznajdbe na tem polju. Vjame se v tako past 15 do 20 miši, ne da bi bilo treba past znova nastavljanje. Cena pasti za podgane 8 K, za miši K 3-60 do 5-20. Dobiva se pri iznajditelju in izdelatelju

L. Pösch kleparski mojster, Dunaj XVII., Blumengasse šte. 60.

Izgotavlja stenske in namizne akvarije, kopalne kabine za ptice, ročne, stenske-vozne in nagrobne svetilke, itd.

Ivan Jax in sin

v Ljubljani, Dunajska c. 17

priporoča svojo bogato zalogo

voznih koles.

Šivalni stroji za rodbino in obrt.

Brezplačni kurzi za vezenje v hiši.

: Pisalni stroji „ADLER“ :

„JUTRO“ se prodaja v Ljubljani po 6 vinarjev

v naslednjih tobakarnah:

Južni kolodvor, na peronu.
Državni kolodvor.
Blaž, Dunajska cesta.
Sever, Krakovski nasip.
Pichler, Kongresni trg.
Češark, Selenburgova ulica.
Dolenec, Prešernova ulica.
Fuchs, Marije Terezije cesta.
Mrzlikar, Sodna ulica.
Šušic, Miklošičeva cesta.
Zupančič, Kolodvorska ulica.
Pirnat, Kolodvorska ulica.
Šenk, Resljeva cesta.
Kotnik, Šiška.
Tivoli, na žel. prel. pri Nar. domu.
Košir, Hišlerjeva ulica.
Stiene, Valvazorjev trg.
Sušnik, Rimska cesta.
Ušeničnik, Židovska ulica.
Kleinstejn, Jurčičev trg.
Križaj, Sp. Šiška.

Wislak, Gosposka ulica.
Kustrin, Breg.
Tenente, Gradaška ulica.
Velkavrh, Sv. Jakoba trg.
Šitar, Florjanska ulica.
Blaznik, Stari trg.
Nagode, Mestni trg.
Kanc, Sv. Petra cesta.
Treo, Sv. Petra cesta.
Kušar, Sv. Petra cesta.
Podboj, Sv. Petra cesta.
Elsner, Kopitarjeva ulica.
Blizjak, Bohoričeva ulica.
Remžgar, Zelena jama.
Svetek, Zaloška cesta.
Jamšek, Tržaška cesta.
Jezeršek, Zaloška cesta.
Likar, Glince.
Štrkovič, Dunajska cesta.
Klančnik, Tržaška cesta.

M. RAVTAR

delikatesna trgovina in vinarna

Ljubljana, Jurčičev trg 3

priporoča svojo veliko zalogo raznih
jestvin, finih namiznih in
desertnih vin, likerjev, ko-
njaka in šampanjca.

Eksport

kranjsk. klobas in brinjevca

Slav. društvom posebno nizke cene.
Za veselice dam blago tudi v komi-
sijsko prodajo.

Prodajalna

na zelo prometni cesti v Ljubljani, ele-
gantno opremljena, se odda takoj z vso
specerijsko zalogo in z vsem inven-
tarjem ali brez njih pod zelo ugodnimi
pogoji. Naslov v upravnistvu „Jutra“

„Angleško skladišče oblek“

O. Bernatović

Ljubljana, Mestni trg 5

priporoča radi minule sezije v okasli

obleke za gospode

iz listra ali pralne v barvah

od K 10.— naprej

ter panama

klobuke in slamnike.

Rezervni zaklad

nad pol milijona

== kron ==

Kmetska posojilnica

== ljubljanske okolice ==

registrirana zadruga z neomejeno zavezo

v lastnem zadrugnem domu

v LJUBLJANI

Dunajska cesta šte. 18

Stanje hranilnih

vlog dvajset

milijonov kron

obrestuje hranilne vloge po čistih

4 1/2 %

brez odbitka rentnega davka

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čerkovnim prometom ter
jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Posojuje na zemljišča po 5 1/2 % brez amortizacije ali na amorti-
zacije po dogovoru.

Eskomptuje

trgovske menice.

Ustanovljena

leta 1882.

Denarni promet

v letu 1910

K 100,000.000.—

Eskomptu

trgovske menice.

Ustanovljena

leta 1882.

Upravno premoženje

v letu 1910

K 20,500.000.—

Učiteljska tiskarna, Franciškanska ulica št. 8.

registrirana zadruga z omejenim jamstvom

priporoča svojo bogato zalogo najnovejših tiskovin za šole, krajne šolske svete, županstva in druge urade. — Tiskarna sprejema vsa v tiskarsko in litografsko stroko spadajoča dela ter jih izvršuje točno, okusno in po solidnih cenah. — Tiskanje šolskih knjig in časopisov

Lastno založništvo.

Muzikalije.

Telefonska šte. 118.

Najmodernejšše črke.

Litografija.

Poštna hranilnica šte. 76.307.

Del. glavnica:

K 5,000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Stritarjeva ulica šte. 2.

Res. fond nad:

K 610.000.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4 1/2 %

CYCLES
KINTA
K.C.L.

Priznana močna, lahke tekoča
solidna in nepreosljiva so
KINTA kolesa.

Najobširnejše jamstvo. Ilustrovani
ceniki brezplačno.

K. Camernik

LJUBLJANA, Dunajska c. 9.
Special. trgovina s kolesi in posam. deli.
Izposojevanje koles.

Jadranska banka filijalka v Ljubljani

Selenburgova ulica šte. 7 (nasproti glavni pošti).

Kupuje in prodaja:

vrednostne papirje, rente, obligacije, sestavna pisma,
prioriteta, delnice, srečke itd. — Valute in devize. —
Prodaja na vrednostne papirje in blago lažeče v
javnih skladiščih.

Premese k vsem žrebanjem.

Centrala v Trstu.

Vloge na knjižice

od dneva vložitve 4 1/2 % do dneva dviga.
Rentni davek plačuje banka iz svojega.
Na tekoči in žiro račun po dogovoru.
Živahna zveza z Ameriko.

Akreditivi.

Menjalnica.

Eskomptuje

menice, devize in fakture — Zavarovanje vrednostnih
papirjev proti kurzni izgubi. — Revizija žrebanja
srečk itd. brezplačno. — Stavbni krediti. — Rambu-
krediti. — Borna naročila.

lnkaso.

Filijalka v Opatiji.

Delniška glavnica K 6,000.000

Resnični fond šteti K 300.000